

article, defined the conceptual foundations of the laws of budgeting for shipbuilding industry, providing feasibility analysis and control budgets in shipbuilding enterprise.

Key words: budgeting; principles of budgeting; types of budgets; project-based management.

REFERENCES

1. Kasatkina N. V., Shamray A. N. (2010), Budgeting in shipbuilding enterprise as factor to improve its competitiveness, available at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vonmu/2010_31/files/3116.pdf (rus).
2. Chernova L. S. (2010), Effective models of budgeting in project management of knowledge-intensive enterprises, available at: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/urss/2010_3/37-41.pdf (ukr).
3. Kozlov A. S., Yerak O. A. (2011), Implementation budgeting by shift window for project activities in organizations with year financial planning process, *Mezhdunarodnyy bukhgalterskiy uchet [International accounting]*, № 34(184), pp. 16-24 (rus).
4. Antykova I. V. (2012), Management innovation projects in project management of knowledge-intensive enterprises, *Innovations in shipbuilding and ocean engineering, material of International scientific and technical conference*, Mykolaiv, pp. 570-572 (ukr).

© Пічка Артем

Надійшла до редакції 13.01.2014

УДК 331.5.024.54:353

ТАРАСЕВИЧ ОЛЕНА,

*кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник
Інституту економіко-правових досліджень НАН України, м. Донецьк*

НЕСТЕРОВ ГЕННАДІЙ,

здобувач Інституту економіко-правових досліджень НАН України, м. Донецьк

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ НА ДЕРЖАВНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

У статті досліджено сучасний стан вітчизняного ринку праці та визначено актуальні проблеми його розвитку з урахуванням економічного та правового аспектів державного управління у сфері праці. Обґрунтовано необхідність удосконалення заходів у галузі регулювання зайнятості населення з метою підвищення рівня життя в державі на основі зростання кількості робочих місць та працюючих підприємств. Узагальнено особливості сучасного етапу розвитку українського ринку праці та визначено доцільність проведення більш активної політики держави та органів місцевого самоврядування у сфері галузевої, професійно-кваліфікаційної й територіальної структури цього ринку. Зроблено висновок про необхідність удосконалення правового забезпечення інституційних та соціальних передумов розвитку ринку праці та зайнятості населення як на державному, так і на місцевому рівні.

Ключові слова: держава; управління; ринок праці; зайнятість населення; робочі місця; рівень життя; органи державного управління; регулювання; трудові ресурси й зайнятість.

Постановка проблеми. Ринкові трансформації, які відбулися в економіці України протягом останніх двох десятиліть, були пов'язані зі становленням структур ринків праці й капіталу, виникненням капіталістичної економіки, зміною галузевої структури виробництва. Поява відкритих форм безробіття й перетворення трудових відносин є їхнім природним наслідком. У сучасний період форми й способи працевлаштування, обсяг попиту на працю та недостатня професійна підготовка працівників сприяють виникненню масового безробіття й періодичного підвищення його рівня. Формування та вдосконалення функціонування ринку праці, досягнення ефективної зайнятості населення стали важливими загальнодержавними завданнями. Необхідність удосконалення заходів у сфері регулювання зайнятості для стимулювання економічного зростання та підвищення рівня життя населення, недостатня дослідже-

ність цієї проблеми визначають актуальність теми нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми державного управління функціонуванням ринку праці висвітлені в роботах багатьох вітчизняних науковців, серед яких С. І. Бандур, С. І. Дорогунцов, Д. П. Богиня, В. А. Устименко, С. В. Богачов, В. К. Мамутов, О. О. Лук'яченко, В. М. Геєць, Е. М. Лібанова, А. М. Колот, В. Ф. Погорілко, М. К. Орлатий, В. Куйбіда [1-4, 6-8]. Теоретичну та методологічну основу нашого дослідження склали фундаментальні праці з проблем ринку праці та зайнятості населення зарубіжних науковців, зокрема А. Сміта, П. Самуельсона, К. Маркса, Дж. Кейнса, Д. Рікардо, А. Маршалла, А. Оукена, М. Фрідмана, М. Вебера, Ж.-Б. Сея та ін.

Метою статті є дослідження стану та перспектив розвитку вітчизняного ринку праці з урахуванням еко-

номічного та правового аспектів державного управління у сфері праці.

Виклад основного матеріалу. Найважливішою серед широкого кола організаційно-економічних і соціально-політичних проблем, обумовлених ситуацією, що склалася сьогодні в економіці України, є проблема зайнятості трудових ресурсів на основі раціонального поєднання різних форм господарювання. Адже зайнятість є найуразливішим місцем у системі ринкових відносин, оскільки саме через цю сферу наочно висвітлюються всі економічні й соціальні суперечності, визначаються ефективність виробництва та умови життя громадянина будь-якої країни [1].

Рішення актуальних проблем ринку праці й зайнятості передбачає проведення більш активної політики держави та органів місцевого самоврядування у сфері галузевої, професійно-кваліфікаційної та територіальної структури цього ринку. Отже, можна відзначити: у сучасних українських умовах необхідно підвищити значення такого напрямку регулювання зайнятості, як створення робочих місць, які сприяють розвитку людського потенціалу. Досягненню цієї мети буде сприяти розвиток інтеграції зусиль усіх суб'єктів ринку праці, приватних роботодавців, кадрових агентств, місцевих і загальнодержавних органів влади на основі політики ліквідації кадрового "голоду" на затребувані сучасним ринком праці спеціальності та підвищення рівня і якості підготовки працівників [2].

Як відомо, одним з основних факторів, що визначають потенціал розвитку міської ринкової системи, зокрема, можливості розвитку конкурентних механізмів на ринку праці та ефективної інтеграції ринку праці в соціально-економічну систему міста, є розвинені системи працевлаштування населення та підготовки робочої сили. Ці системи повинні враховувати соціально-економічні особливості життєдіяльності різних груп населення й використовувати потенціал такого невід'ємного атрибуту функціонування ринкової економіки, як наявність значної диференціації населення за рівнем розвитку робочої сили, а, відповідно, і пропозиції праці [3].

Аналіз сучасного ринку праці України свідчить про такі його специфічні риси. По-перше, сьогодні цей ринок пройшов тільки початкову стадію становлення: сформувалися регіональні ринки, почали діяти ринкові механізми самоналаштування, зростає ініціатива більшості найманих працівників при низькому рівні життя, при недостатній територіально-галузевій мобільності й системі неадаптивності підготовки й перепідготовки кадрів; на ринку праці маємо ситуацію, коли при загальній наявності добре освіченої робочої сили не вистачає кваліфікованих і досвідчених працівників окремих професій та кваліфікацій; зберігається тенденція до старіння й скорочення кадрового складу висококваліфікованих робітників; високі показники обороту робочої сили поєднуються з низькими показниками обороту робочих місць; зберігається тенденція перевищення пропозиції робочої сили над попитом. По-друге, постійно утримується високий рівень прихованого безробіття; регіональна незбалансованість ринку праці; напруженість на ринку праці в сільській місцевості, зумовлена недостатніми темпами створення нових робочих місць, розвитку малих форм господарювання, збільшенням загального та зареєстрованого безробіття в аграрному секторі; залежність рівня зайнятості в ряді регіонів від містоутворювальних підприємств; у всій

економіці спостерігається недостатній рівень розвитку сфери малого бізнесу, який потенційно здатний у великих масштабах поглинати незайняту робочу силу. Потретьє, на ринок праці впливає дефіцит житла й висока його вартість, зокрема, не скорочуються темпи міграції працездатного населення; наявна нелегальна міграція, що створює неконтрольовану ситуацію на внутрішньому ринку праці, особливо в ряді прикордонних районів; механізми державного регулювання й соціальної підтримки сфери зайнятості є недосконалими; спостерігається різний ступінь розвитку інфраструктури ринку в різних регіонах, містах, сільській місцевості; зберігається низька конкурентоспроможність на ринку праці окремих категорій громадян (молоді без практичного досвіду роботи; жінок із малолітніми дітьми; інвалідів).

У сучасних умовах економічного розвитку країни доцільно використання моделі взаємодії державного, приватного й ринкового регулювання зайнятості трудових ресурсів. Суть тристоронньої інтеграції, яка пропонується в моделі, полягає в поєднанні державного макроекономічного регулювання з приватним регулюванням на мікрорівні для досягнення паритету між попитом і пропозицією і з метою спільного протистояння негативним тенденціям у розвитку ринку. Запропонована модель інтеграції є більш перспективною порівняно з класичною, кейнсіанською або монетаристською, оскільки зменшує рівень безробіття, збільшує кількість зайнятого працездатного населення й дозволяє повніше використовувати резерви трудових ресурсів як на місцевому, так і на державному рівні. Ця модель враховує те, що в системі регуляторів ринкової економіки наявні як ринкові регулятори, що діють незалежно від бажань держави, підприємств, людей, так і неринкові, які розробляються органами державного управління й обов'язкові при використанні в господарській діяльності (рис. 1).

Логіко-структурна модель функціонування й розвитку ринку праці як елемента соціально-економічної системи міста може бути використана як інструмент моніторингу регуляторної політики на ринку праці міста. При цьому вона повинна включати три рівні взаємозв'язків: основний рівень ринкової структури соціально-економічної системи міста (взаємодія ринку благ, праці, грошей, землі); рівень взаємодії спеціальних соціальних структур із ринками соціально-економічної системи міста (взаємодія ринку праці із системами працевлаштування та підготовки кадрів); рівень взаємодії інтересів суб'єктів ринку праці.

За допомогою логіко-структурної моделі розвитку ринку праці можливе вирішення таких завдань: 1) формування блоку основних проблем функціонування системи; 2) формування цільового блоку, відповідно до виявлених проблем; 3) формування блоку альтернативних варіантів напрямків досягнення цілей; 4) формування блоку засобів досягнення цілей за напрямками; 5) формування блоку очікуваних результатів модернізації системи.

Таким чином, розгляд ринку праці як складового елемента соціально-економічної системи ринкового середовища міста дає можливість дослідити напрями взаємодії та взаємовпливу різних ринків соціально-економічної системи на процеси формування та функціонування суб'єктів економічних відносин з точки зору оптимізації ринкового середовища міста.

Із цієї точки зору, може бути доведено необхідність здійснення дворівневої регуляторної політики, спрямо-

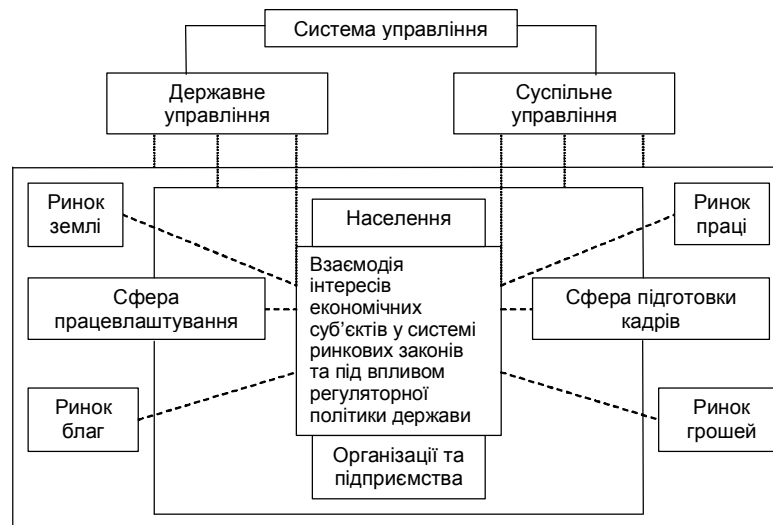

Рис. 1. Логіко-структурна модель функціонування та розвитку ринку праці як елемента соціально-економічної системи міста.

ваної на розвиток ринку праці. Це, по-перше, підтримка саморозвитку та регулювання основних параметрів систем працевлаштування та підготовка кадрів з погляду саморозвитку ринкових відносин на ринку праці. І, по-друге, необхідним є державне регулювання якісних і кількісних параметрів розвитку ринку праці, а також регуляторна політика, направлена на підтримку ефективних методів такого регулювання [4].

Аналіз змісту українського законодавства дає підстави вважати, що в поняття здійснення соціальної функції держави включаються всі види соціального забезпечення, у тому числі й соціального страхування (на випадок безробіття, непрацездатності, малозабезпеченості тощо); різні заходи з охорони праці; система пільг та привілеїв у матеріальному забезпеченні громадян, що обумовлені їхнім особливим посадовим чи соціальним становищем (статусом); різноманітні заходи із запобігання масовим захворюванням; надання різнопланової допомоги особам, що постраждали внаслідок техногенно-екологічних катастроф; різні гарантії захисту громадян від численних соціальних ризиків тощо. Державних органів, компетенція яких пов'язана з реалізацією саме соціальних функцій держави, досить багато. Найбільш вдалою, на нашу думку, є така їх класифікація:

- 1) загальні органи, компетенція яких поширюється на всі найбільш важливі сфери суспільного життя, у тому числі й на соціальну;
- 2) органи, компетенція яких пов'язана із соціальним захистом населення: пов'язані із загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням населення; пов'язані з пенсійним забезпеченням громадян; пов'язані з наданням соціальної допомоги населенню (конкретним категоріям громадян);
- 3) органи, компетенція яких пов'язана із забезпеченням достатнього життєвого рівня населення.

У нормативно-правових та законодавчих документах наводиться чітка характеристика повноважень вищезазначених державних органів у розрізі виконання соціальної функції держави. При цьому однією з головних ознак поняття соціальної функції держави є реалізація поставлених цілей у чітко визначених формах й особливими методами. А формами реалізації соціальної функції держави є напрями її практичної діяльності,

спрямовані на впровадження в життя цілей держави, на вирішення задач, які стоять перед нею, та на реалізацію її функцій.

Формами реалізації функцій держави щодо ринку трудових ресурсів України є законодавча функція, тобто видання відповідними органами законів, обов'язкових для виконання всіма державними органами, суспільними організаціями, органами місцевого самоврядування, посадовими особами та громадянами, а також управлінська функція, тобто адміністративна чи виконавчо-розпорядча діяльність - оперативна, повсякденна й конкретна реалізація органами виконавчої влади (державного управління) функцій держави в сфері розвитку економіки і культури, соціального забезпечення і охорони здоров'я, транспорту й зв'язку, охорони суспільного порядку й оборони країни. Вагомими формами реалізації функцій держави щодо регулювання ринку праці є судова діяльність, тобто здійснення правосуддя всіма ланками судової системи країни, діяльність, пов'язана з розглядом і вирішенням судами в установленому законом порядку цивільних, трудових та господарських спорів, та контрольно-наглядова діяльність, тобто діяльність органів державного контролю й нагляду за законністю діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності на ринку праці.

Соціальна функція держави може бути реалізована у двох формах: правовій та неправовій. Правова форма виступає як однорідна за своїми зовнішніми ознаками діяльність державних органів, що пов'язана з виданням правових актів і яка тягне за собою правові наслідки (правотворча діяльність, правозастосовча діяльність, правоохоронна діяльність). Неправова форма виступає як однорідна за своїми зовнішніми ознаками діяльність держави, яка не тягне правових (юридичних) наслідків (організаційно-регламентуюча, організаційно-ідеологічна, організаційно-економічна, організаційно-господарська, організаційно-контрольна, організаційно-виховна, політична та власне організаційна робота); договірні форми.

Згідно з Конституцією України [9] і Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" [10], органи місцевого самоврядування мають можливість ухвалювати самостійні рішення щодо перспективних напрямів розвитку міських територіальних громад, проводити

більш незалежну від держави власну економічну політику, планувати економічний і соціальний розвиток свого міста, а також розвиток ринку праці й зайнятості населення.

Для забезпечення рівня зайнятості в Україні в першу чергу потрібно прискорити розробку проектів концепцій, законів і нормативних актів, необхідних для практичного використання на місцях, удосконалення законодавчої і нормативної бази регуляції заробітної платні, трудових доходів і зайнятості, а також заходів щодо податкової й фінансово-кредитної політики, направлених на структурну перебудову виробництва, створення нових підприємницьких структур, розвиток малого й середнього бізнесу, підтримку рівня попиту на ринку праці, заохочення підприємств до збереження й збільшення кількості працівників. Важливе значення має зниження податкового навантаження на заробітну платню за основним місцем роботи й за сумісництвом, зменшення відрахувань із фонду заробітної платні підприємства, вживання заходів щодо запобігання тінізації заробітної платні з метою звуження секторів і сегментів нелегального ринку праці.

Інституційні передумови забезпечення соціально-розвитку потребують удосконалення системи соціального законодавства України. У сфері формування нормативно-правової бази соціальної політики доцільно передбачати вдосконалення програмного законодавчого документа, який визначив би основні принципи, засади й напрямки розвитку законодавства і заклали би основи наступної кодифікації головних норм у соціальній сфері, а також документів, що визначать порядок регулювання колективних трудових відносин; законодавчих актів, які уможливають реформування системи соціального забезпечення та комплексу актів законодавства у сфері охорони праці.

Висновки

Запропонована модель взаємодії державного, приватного й ринкового регулювання зайнятості трудових ресурсів повинна забезпечити оптимальний баланс попиту та пропозиції на ринку праці як місцевого, так і державного рівня.

Вирішення актуальних проблем ринку праці та зайнятості в Україні передбачає проведення більш активної політики держави та органів місцевого самоврядування в області галузевої, професійно-кваліфікаційної й територіальної структури всього ринку, тому що в сучасних українських умовах необхідно підвищити значення такого напрямку регулювання зайнятості, як створення робочих місць, які сприяють розвитку людського потенціалу.

При обґрунтуванні перспективної економічної та соціальної політики як на державному, так і на міському рівні особливу увагу слід приділяти вибору заходів із забезпечення ефективної зайнятості населення, для чого доцільно мати розвинену систему прогнозування зайнятості населення по кожному місту з урахуванням усіх його особливостей та ефективну систему освіти, підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації кадрів, що відповідає вимогам розвиненої соціально орієнтованої ринкової економіки.

Для регуляції зайнятості населення в Україні необхідно прискорити розробку проектів концепцій, законів і нормативних актів, необхідних для практичного виконання на місцях, з метою поліпшення соціальної,

економічної, податкової та фінансово-кредитної політики держави.

Інституційні передумови забезпечення економічного та соціального розвитку міст України потребують реформування системи законодавства України та вдосконалення законодавчої й нормативної бази регуляції функціонування та розвитку ринку праці України, зокрема, необхідно внести відповідні доповнення до статей 27, 28, 32, 34, 61, 62 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері регуляції питань оплати праці та забезпечення підвищення рівня прибутків мешканців міст, створення нових робочих місць та передумов розвитку малого та середнього бізнесу, втручання органів місцевого самоврядування у процеси закриття містоутворювальних підприємств, а також можливість надання податкових пільг підприємствам усіх форм власності, які створюють нові робочі місця на відповідній території, тобто делегування з боку держави частки повноважень стосовно регуляторної політики у сфері праці на місцевий рівень, де органи місцевого самоврядування зможуть більш ефективно керувати розвитком ринку праці та зростанням добробуту жителів країни.

Подальших досліджень потребують питання вдосконалення функціонування ринку праці України. Узгодження нормативно-правового забезпечення діяльності ринку праці та соціальної політики держави сприятиме досягненню високого рівня зайнятості населення на державному та місцевому рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Геец В. М. Общество, государство, экономика: феноменология взаимодействия и развития / В. М. Геец ; НАН Украины, Институт экономики и прогнозирования. - К. : Экспресс, 2009. - 864 с.
2. Либанова Э. Рынок труда / Э. Либанова. - К. : Центр учебной лит-ры, 2003. - 224 с.
3. Богиня Д. П. Ментальный фактор в сфере труда: проблемы теории и практики / Д. П. Богиня, М. В. Семькина ; Институт экономики НАН Украины. - К. : Штурм, 2003. - 382 с.
4. Мамутов В. К. О сочетании госрегулирования и рыночной саморегуляции / В. К. Мамутов // Экономика Украины. - 2006. - № 1. - С. 59-65.
5. Блейкли Е. Дж. Планирование местного экономического развития. Теория і практика / Е. Дж. Блейкли ; [пер. з англ. А. Кам'янець]. - [2-ге вид.]. - Львів : Літопис, 2002. - 416 с.
6. Конституційне право України / [за ред. В. Ф. Погорілка] ; НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - [2-е вид.; доопр.]. - К. : Наук. думка, 2000. - 731 с.
7. Управління розвитком міста / [за ред. В. М. Вакулєнка, М. К. Орлатого]. - К. : Вид-во НАДУ, 2006. - 389 с.
8. Куйбіда В. Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні / В. Куйбіда. - Львів : Літопис, 2001. - 375 с.
9. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к / 96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
10. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 27. - Ст. 170.
11. Brol R. Metody typologii mist / R. Brol, M. Maj, D. Strahl. - Wroclaw : AE, 1990. - 173 s.
12. Wheeler James O. The city as an Economical Node / James O. Wheeler, Peter O. Muller // Economic geography. - Second edition. - NY, 1986. - 436 p.

Тарасевич Елена,

*кандидат экономических наук, доцент, старший научный сотрудник
Института экономико-правовых исследований НАН Украины, г. Донецк*

Нестеров Геннадий,

соискатель Института экономико-правовых исследований НАН Украины, г. Донецк

**ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ РЕГУЛЮВАННЯ РЫНКА ТРУДА
НА ГОСУДАРСТВЕННОМ И МЕСТНОМ УРОВНЕ**

В статье исследовано современное состояние отечественного рынка труда и определены актуальные проблемы его развития с учетом экономического и правового аспектов государственного управления в сфере труда. Обоснована необходимость совершенствования мер в области регулирования занятости населения с целью повышения уровня жизни в государстве на основе роста численности рабочих мест и работающих предприятий. Обобщенно особенности современного этапа развития украинского рынка труда и определена целесообразность проведения более активной политики государства и органов местного самоуправления в области отраслевой, профессионально-квалификационной и территориальной структуры этого рынка.

Сделан вывод о необходимости совершенствования правового обеспечения институциональных и социальных предпосылок развития рынка труда и занятости населения как на государственном, так и на местном уровне.

Ключевые слова: государство; управление; рынок труда; занятость населения; рабочие места; уровень жизни; органы государственного управления; регулирования; трудовые ресурсы и занятость.

Tarasevych Olena,

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Senior Researcher,
Institute of Economics and Legal Research of NAS of Ukraine, Donetsk*

Nesterov Gennadiy,

Researcher of Institute of Economics and Legal Research of NAS of Ukraine, Donetsk

**ECONOMIC-LEGAL ASPECTS OF REGULATION OF LABOR MARKETS IN THE STATE
AND LOCAL LEVELS**

This article investigates the current state of the domestic labor market and identifies current problems of development based on economic and legal aspects of governance in the field of labor, and the necessity of improvement measures in the regulation of employment in order to raise living standards in the country based on the increase in the number of jobs and operating companies. In the proposals, put forward a model of interaction between public, private and market regulation of employment of human resources, which is based on a combination of state macroeconomic regulation of private regulation at the macro level to achieve parity between supply and demand and to joint opposition to negative trends in the market. The proposed model takes into account the fact that in the present market economy regulators as market regulators, acting independently of the wishes of state and non-market, developed by the Public Administration and required for use in business. The features of modern Ukrainian labor market and determined that the solution of actual problems of the labor market and employment of Ukraine provides for a more active policy of state and local governments in the field of industry, professional - qualification and territorial structure of the market.

Keywords: The state administration; labor market; employment; jobs; living standards; public administration; management; human resources and employment.

REFERECES

1. Geyets V. M. (2009), Society, the state, the economy: phenomenology of interaction and development, Ekspress, Kiev, 864 p. (rus).
2. Libanova E. (2003), Labor market, Kiev, 224 p. (rus).
3. Boginya D. P., Semikina M. V. (2003), Mental factor at work: Theory and Practice, Shtorm, Kiev, 382 p. (rus).
4. Mamutov V. K. (2006), *Ekonomika Ukrainy*, № 1 pp. 59-65 (rus).
5. Bleiklii E. Dzh. (2002), Planning of local economic development. Theory and Practice, Litopys, Lviv, 416 p. (ukr).
6. Pohorilka V. F., ed. (2000), *Constitutional Law of Ukraine*, Nauk. dumka, Kyiv, 731 p. (ukr).
7. Vakulenko V. M., ed. (2006), Management of the city, Kyiv, 389 p. (ukr).
8. Kuibida V. (2001), Constitutional and legal problems of city government in Ukraine, Litopys, Lviv, 375 p. (ukr).
9. The Constitution of Ukraine (1996), *Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy*, № 30, st. 141 (ukr).
10. About local government in Ukraine (1997), *Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy*, № 27, st. 170 (ukr).
11. Brol R. (1990), The methods of city tepology, AE, Wroclaw, 173 p. (engl).
12. Wheeler James O. (1986), The city as an Economical Node, Economic geography, New York, 436 p. (engl).

© Тарасевич Елена, Нестеров Геннадій
Надійшла до редакції 12.01.2014